

© Ахтемійчук Ю.Т., Хмара Т.В., Комшук Т.С., 2012

УДК 611.81

ЕПОНІМІЧНІ НАЗВИ СТРУКТУР ГОЛОВНОГО МОЗКУ (повідомлення II)

Ю.Т.Ахтемійчук, Т.В.Хмара, Т.С.Комшук

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Ланчизі сіра смужка [G.M.Lancisi] – при-серединна поздовжня смуга (stria longitudinalis medialis) – парне потовщення сірого покриття, розташоване вздовж мозолистого тіла; відноситься до нюхового мозку.

Ленхошкеа зв'язки [J.Lenhossek] – внутрішні дугоподібні волокна (fibrae arcuatae internaе) – відростки клітин тонкого і клиноподібного ядер. На нейронах цих ядер перемикаються волокна тонкого і клиноподібного пучків, далі йде цибулинно-таламічний шлях (пропріоцептивний шлях кіркового напрямку).

Ленхошкеа ядро [J.Lenhossek] (Мейнерта ядро) – надзорове ядро гіпоталамуса (nucleus supraopticus hypothalami), утворене тілами специфічних нейронів, які продукують гормон вазопресин та окситоцин. Аксони цих нейронів формують надзорово-гіпофізні волокна, які разом з пришлуночково-гіпофізними волокнами об'єднуються в гіпоталамо-гіпофізний шлях.

Лісауера крайовий пояс [H.Lissauer] – задньобічний шлях (tractus posterolateralis) – місце входу в спинний мозок аксонів псевдоуніполярних нейронів чутливих вузлів спинномозкових нервів; містить також аксони інтернейронів спинного мозку.

Лушки отвір [H.Luschka] – бічний отвір IV шлуночка (apertura lateralis ventriculi quarti) – парний отвір у судинному прошарку IV шлуночка головного мозку, розташований у ділянці його бічних закутків; сполучає його з підпаутинним простором.

Люїса тіло [J.V.Luys] (Люїса ядро) – підталамічне (субталамічне) ядро (nucleus subthalamicus) – парне еліпсоподібної форми ядро субталамуса проміжного мозку, являє собою

скупчення сірої речовини головного мозку з пронизаними волокнами; є частиною екстрапірамідної системи, має тісні контакти з блідими кулями. При пошкодженні субталамічних ядер виникає контрлатеральний гемібалізм – мимовільні блискавичні розмашисті рухи рук і ніг.

Люїса центр [J.V.Luys] – серединний центр (centrum medianum), розміщений у ділянці сірої речовини таламуса.

Малакарне піраміда [M.V.G.Malacarne] – піраміда черв'яка мозочка (pyramis vermis cerebelli), якій відповідає двочеревцева часточка мозочка.

Малакарне простір [M.V.G.Malacarne] (Тарена речовина, Тарена простір) – задня пронизана речовина (substantia perforata posterior) – ділянка середнього мозку, яка утворює дно міжніжкової ямки Тарена; пронизана численними отворами, крізь які проходять кровоносні судини.

Маркі пучок [V.Marchi] – мозочково-спинномозковий пучок (tractus cerebellospinalis) – пучок нервових волокон, який починається в мозочку і простягається в бічному канатику спинного мозку; висхідний (аферентний) шлях спинного мозку.

Маршана зона [F.Marchand] – ділянка клиноподібної кістки та основної частини потиличної кістки, в якій при травмах голови легко відшаровується тверда оболонка головного мозку з розвитком субдуральних крововиливів.

Мейнерта перехрестя [Th.H.Meynert] – заднє покрішкове перехрестя (decussatio tementalis posterior) – перехрестя покриву середнього мозку, в якому перетинаються волокна покрівельно-спинномозкового, покрівельно-цибулинного і покрівельно-червоноядерного шляхів.

Мейнерта пучок [Th.H.Meynert] – задньо-

загнутий пучок (fasciculus retroflexus) або повідцево-міжніжковий шлях (tractus habenulo-interpeduncularis) – пучок нервових волокон, який починається від повідцевого ядра, пронизує покрив середнього мозку і закінчується після перетину в міжніжковому ядрі; належить до нюхових шляхів.

Мейнерта спайка [Th.H.Meynert] – вентральна надзорова спайка (commissura supraoptica ventralis) – пучок нервових волокон, який простягається над зоровим перехрестям і з'єднує базальні ядра обох півкуль головного мозку, верхній горбик пластинки покривлі середнього мозку з гіпоталамусом, ядро бічної петлі з протилежними горбиками середнього мозку.

Мейнерта ядро [Th.H.Meynert] – базальне ядро (nucleus basalis), яке сформоване холінергічними нейронами і розташоване в ділянці передньої пронизаної речовини (substantia perforata anterior), має велику кількість аферентних зв'язків із суміжними ділянками нюхового мозку. Еферентні нервові волокна зв'язують його з корою головного мозку (особливо з лобовою та тім'яною частками), з морським коником і стовбуром головного мозку. Дегенерація базального ядра призводить до хвороби Альцгеймера.

Меккеля підвищення [J.F.Meckel] – обхідне підвищення (eminentia collateralis) – випин, утворений втисненням побічної (обхідної) борозни, розміщеної на нижній поверхні скроневої частки півкулі великого мозку; формує нижню стінку скроневого рогу бічного шлуночка головного мозку.

Меккеля порожнина [J.F.Meckel] – трійчаста порожнина (cavum trigeminale) – простір між розщепленням твердої оболонки головного мозку в ділянці трійчастого втиснення на піраміді скроневої кістки; містить чутливий вузол трійчастого нерва.

Монакова пучок [С.Монаков] (Монакова шлях) – червоноядерно-спинномозковий шлях (tractus rubrospinalis) – низхідний проєкційний шлях екстрапірамідної системи; починається від червоного ядра покриву середнього мозку і прямує до мотонейронів передніх рогів спинного мозку.

Монро борозна [A.Monro] – гіпоталамічна борозна (sulcus hypothalamicus) – лінійна заглибина на бічних стінках III шлуночка головного мозку; відмежовує медіальні поверхні таламуса від гіпоталамуса.

Монро отвір [A.Monro] – міжшлуночковий отвір (foramen interventriculare) – парний отвір, розташований між стовпом склепіння і переднім горбиком таламуса; сполучає бічні шлуночки з III шлуночком головного мозку.

Морана підвищення [S.F.Morand] – пташина острога (calcar avis) – відповідає заглибини кори на медіальній поверхні півкулі головного мозку – остроговій борозні; утворює медіальну стінку заднього рога бічного шлуночка головного мозку.

Морганьї вузол [G.V.Morgagni] – нюхова цибулина (bulbus olfactorius) – розташована на нижній поверхні лобової частки півкулі головного мозку, є частиною передньої нюхової частки нюхового мозку; продовжується у нюховий шлях.

Мюнцера шлях [E.Munzer] – покрівельномостовий шлях (tractus tectopontinus) – нервові волокна, що прямують від верхніх горбиків покривлі середнього мозку і бічних колінчастих тіл до сітчастої формації вентральної частини мосту.

Науніна центр [B.Naunyn] – зоровий центр мови і читання, розміщений у лівій кутовій звині півкулі головного мозку; при пошкодженні Н. ц. виникає алексія (словесна сліпота).

Пахіоні вирізка [A.Pacchioni] – вирізка намету мозочка (incisura tentorii), яка розміщена біля переднього краю намету мозочка і разом зі спинкою турецького сідла обмежує отвір для мосту і середнього мозку.

Пахіоні грануляції [A.Pacchioni] – павутинні зернистості (granulationes arachnoideae) – утворення павутинної оболонки головного мозку у вигляді торочкових відростків, які примикають до твердої оболонки в межах верхньої стрілової та поперечної венозних пазух. П. г. втискаються у тверду оболонку, а разом з нею – у венозні пазухи або у внутрішню поверхню кісток черепа (в місцях розміщення кров'яних озер – розширень венозних судин кісток черепа). Через П. г. спинномозкова рідина фільтрується з підпавутинного простору в венозні пазухи твердої оболонки та вени губчатки.

Пахіоні ямочки грануляцій [A.Pacchioni] – ямочки зернистості (foveolae granulares) – заглибини, утворені від тиску павутинних зернистостей на внутрішній поверхні тім'яних кісток обабіч верхньої стрілової борозни.

Панша борозна [A.Pansch] – внутрішньо-

тім'яна борозна (*sulcus intraparietalis*), розміщена на верхньобічній поверхні тім'яної частки, прямує від зацентральної борозни назад і паралельно верхньому краю півкулі головного мозку; розмежовує верхню і нижню тім'яні часточки.

Пейпеца коло [J.W.Papez] – коло в лімбічній системі головного мозку, що є анатомічним субстратом для забезпечення механізму прояву емоцій та для афективних компонентів інстинктивних спонукань. П. к. функціонує так: імпульси, що виникають у морському конику (*hippocampus*), передаються до сосочкового тіла через склепіння; від сосочкового тіла до передньої групи ядер таламуса передає імпульси сосочково-таламічний пучок (*fasciculus mamillothalamicus*); звідси через *radiatio thalamocingularis* імпульси потрапляють у поясну звивину (*gyrus cinguli*), а від неї знову до морського коника, замикаючи нейрональне коло.

Пенфілда схема [W.G.Penfield] – схема розташування кіркових центрів аналізаторів у півкулях головного мозку; розроблена на основі реєстрації ефектів електростимуляції кори під час нейрохірургічних втручань.

Перлія ядро [R.Perlia] (Спіцка ядро) – заднє центральне ядро окоорухового нерва (*nucleus centralis posterior nervi oculomotorii*) – непарне серединне парасимпатичне ядро, розташоване в середньому мозку між парними руховими ядрами окоорухових нервів; іннервує війковий м'яз і м'яз-звужувач зіниці, бере участь у процесі акомодатції ока.

Пінеса пучок [Л.Я.Пінес] – пучок нервових волокон, який з'єднує надзорове (*nucleus supraopticus hypothalami*) і пришлуночкове (*nucleus paraventricularis hypothalami*) ядра гіпоталамуса із задньою часткою гіпофіза. Надзорово-гіпофізні волокна і пришлуночково-гіпофізні волокна об'єднуються в гіпоталамо-гіпофізний шлях (*tractus hypothalamohypophysialis*).

Рамона Кахаля клітини [S.Ramon y Cajal] – 1) клітини молекулярного шару кори головного мозку (горизонтальні клітини), відростки яких (дендрити і аксон) простягаються у горизонтальній площині, зв'язуються з розгалуженнями дендритів пірамідних клітин, утворюючи горизонтальну сполучну систему в складі кори; 2) комісуральні клітини сірої речовини спинного мозку, які розміщені в присерединному полі переднього і заднього стовпів, а також у сірій спайці; їхні аксони здебільшого через передню

спайку проникають на протилежний бік, забезпечуючи зв'язок обох половин спинного мозку.

Ратке карман [М.Н.Rathke] (Зесселя мішок) – гіпофізний мішок (*saccus hypophysialis*) – ектодермальний випин ротової ямки зародка безпосередньо перед глотковою перетинкою; з 3-го тижня ембріогенезу Р. к. поступово заглиблюється дорсально і наприкінці 2-го місяця зростається з лійкою, втрачаючи зв'язок з ротовою порожниною. Згодом клітини передньої стінки Р. к. інтенсивно розмножуються і формують більшу частину передньої частки гіпофіза (аденогіпофіз). Невеликий виріст передньої стінки Р. к. утворює горбову частину аденогіпофіза, що росте вздовж лійки і поступово охоплює її. Задня стінка Р. к. дає початок проміжній частині аденогіпофіза.

Рейля борозна [J.Ch.Reil] – колова борозна острівця (*sulcus circularis insulae*) – трибічна борозна, яка оточує основу острівцевої частки.

Рейля волокна [J.Ch.Reil] – бічні поздовжні смуги (*striae longitudinales laterales*) мозолистого тіла – комісуральні нервові волокна, які з'єднують білу речовину півкуль головного мозку. Бічна поздовжня смуга в задньому відділі огинає нижню поверхню потовщення мозолистого тіла, продовжується у смужкову звивину (*gyrus fasciolaris*) і переходить на медіальну поверхню приморськоконикової звивини (*gyrus parahippocampalis*) як зубчаста звивина (*gyrus dentatus*).

Рейля долинка [J.Ch.Reil] (Рейля заглибина) – долинка мозочка (*vallecula cerebelli*) – широка заглибина на нижній поверхні мозочка, до якої примикає дорсальна поверхня довгастого мозку.

Рейля острівець [J.Ch.Reil] – острівцева частка (*lobus insularis*), яка розміщена у глибині бічної борозни великого мозку. Оточена і прикрита тими частинами лобової, тім'яної і скроневої часток, які беруть участь в утворенні покришки (*operculum frontale, operculum parietale, operculum temporale*). Кора Р. о. регулює вегетативні функції.

Рейля петля медіальна [J.Ch.Reil] – присерединна петля (*lemniscus medialis*) – об'єднує шляхи кіркового напрямку: цибулинно-таламічний шлях (*tractus bulbothalamicus*), спинномозкову петлю (*lemniscus spinalis*) і трійчасту петлю (*lemniscus trigeminalis*). Цибулинно-таламічний шлях утворює основу присерединної петлі, до якої приєднуються *tractus spinothalamicus an-*

terior, tractus spinothalamicus lateralis, tractus nucleothalamicus.

Рейля петля ніжкова [J.Ch.Reil] – петля мозкової ніжки (ansa peduncularis) – утворена сочевицеподібним ядром і таламусом, містить нервові волокна, які прямують від скроневих часток до передніх і присерединних ядер таламуса.

Рейля трикутник [J.Ch.Reil] – трикутник петлі (trigonum lemnisci) – розміщений ззаду від ручки нижнього горбика, спереду від верхньої мозочкової ніжки і медіальніше від ніжки мозку. У товщі Р. т. простягаються слухові нервові волокна бічної петлі.

Рейля ядро [J.Ch.Reil] – ядро сочевицеподібної петлі (nucleus ansae lenticularis), розташованої попереду сочевицеподібного пучка (fasciculus lenticularis).

Рейхерта речовина [K.B.Reichert] – передня пронизана речовина (substantia perforata anterior) – ділянка нижньої поверхні півкулі великого мозку, яка розташована позаду нюхового трикутника і входить до складу передньої нюхової частки; пронизана отворами, крізь які простягаються кровеносні судини.

Ремака пучок [R.Remak] – аксон (axon) – центральний відросток нейрона, який частіше довгий і має відносно невелику кількість гілок. Це єдиний еферентний відросток, за рахунок якого кожний нейрон з'єднується з іншими нейронами і ефекторами (м'язами, залозами).

Реншоу клітини [B.Renschaw] – гальмівні інтернейрони, розташовані в передніх рогах спинного мозку, які утворюють гальмівні синапси з альфа-мотонейронами.

Ретціуса звивини [A.A.Retzius] – звивини мозолистого тіла (gygi corporis callosi), розташовані на поверхні перешийка поясної звивини.

Рібе вузол [F.Ribes] – вегетативний нервовий вузол, розташований на передній сполучній артерії артеріального кола великого мозку.

Рідлея венозне кільце [H.Ridley] (Рідлея пазуха) – печериста пазуха (sinus cavernosus) – парна пазуха твердої оболонки головного мозку, розміщена на внутрішній поверхні основи черепа обабіч турецького сідла. Крізь печеристу пазуху простягаються внутрішня сонна артерія та відвідний нерв. У бічній стінці печеристої пазухи розміщені зверху донизу такі черепні нерви: око руховий (III), блоковий (IV), очний (V1 – перша гілка трійчастого нерва) і верхньощелепний (V2 – друга гілка трійчастого нерва) нерви.

Роландо борозна [L.Rolando] – центральна борозна (sulcus centralis) – починається на медіальній поверхні півкулі головного мозку і прямує по її верхньобічній поверхні; розмежовує лобову та тім'яну частки.

Роландо горбик [L.Rolando] – трійчастий горбик (tuberculum trigeminale) – непостійне підвищення на дорсальній поверхні довгастого мозку між клиноподібним пучком і корінцями додаткового нерва; утворений каудальним відділом ядра спинномозкового шляху трійчастого нерва.

Роландо кут [L.Rolando] – топографоанатомічний орієнтир у вигляді кута (69-74°) між серединною площиною тіла і центральною борозною півкулі головного мозку.

Роландо речовина [L.Rolando] – дорсальна драглиста речовина (substantia gelatinosa dorsalis) – чутливе ядро заднього стовпа сірої речовини спинного мозку.

Роландо частка [L.Rolando] – лобово-тім'яна покришка (operculum frontoparietale) – ділянка кори між висхідною і задньою гілками бічної борозни півкулі головного мозку.

Русселя шлях [W.Russell] – мозочково-ядерний шлях (tractus cerebellonuclearis) – низхідний (еферентний) шлях мозочка, який прямує від кори черв'яка мозочка до протилежного ядра вершини, простягається в нижніх мозочкових ніжках до довгастого мозку і закінчується у бічному присінковому ядрі та сітчастій формації.

Рюдінгера нюховий трикутник [N.Rudinger] – нюховий трикутник (trigonum olfactorium) – розширення нюхового шляху в його задньому відділі, на межі з передньою пронизаною речовиною; є частиною передньої нюхової частки нюхового мозку.

Сільвія борозна [F.Sylvius] – бічна борозна (sulcus lateralis) – починається на нижній поверхні півкулі у вигляді бічної ямки головного мозку; простягається по верхньобічній поверхні доверху і назад; є передньовверхньою межею скроневої частки, відмежовує її від лобової та тім'яної часток головного мозку.

Сільвія водопровід [F.Sylvius] – водопровід середнього мозку (aqueductus mesencephali), порожнина середнього мозку або водопровід головного мозку (aqueductus cerebri) – канал, який містить спинномозкову рідину і сполучає між собою III та IV шлуночки.

Сільвія долинка [F.Sylvius] – долинка бічної ямки (vallecula fossae lateralis) – лійкоподібна заглибина між лобовою та скроневою частинами головного мозку.

Сільвія речовина [F.Sylvius] – центральна сіра речовина (substantia grisea centralis) – скупчення сірої речовини навколо епендими водопроводу середнього мозку, утворена пептидергічними нейронами.

Сільвія цистерна [F.Sylvius] – цистерна бічної ямки головного мозку (cisterna fossae lateralis cerebri), розміщена в підпаутинному просторі вздовж середньої мозкової артерії.

Сільвія ямка [F.Sylvius] – бічна ямка головного мозку (fossa lateralis cerebri) – заглибина між лобовою та скроневою частками; дно долинки Сільвія, в межах якої розміщений острівець.

Спічки волокна [E.Ch.Spitzka] – волокна заднього поздовжнього пучка, що підходять до ядер III і IV пар черепних нервів.

Спічки шлях [E.Ch.Spitzka] – провідний шлях, що йде від ядер окорухового нерва до протилежної кори головного мозку.

Стадеріні ядро [R.Staderini] – вставне ядро (nucleus intercalatus) довгастого мозку, розміщене латеральніше від ядра під'язикового нерва; бере участь у регуляції рухів язика.

Тандлера схема [J.Tandler] – схема краніоцеребральної топографії, побудована на розрахунку проекції часток і звивин головного мозку на кістки склепіння черепа.

Тарена пластинка [P.Tarin] – нижній мозковий парус (velum medullare inferius) – тоненька півмісяцева пластинка, яка ззаду покриває IV шлуночок. Бічними сторонами Т. п. прикріплюється до медіальних країв нижніх мозочкових ніжок. Т.п. і судинний прошарок ще називають "дахом ромбоподібної ямки".

Тарена ямка [P.Tarin] – міжніжкова ямка (fossa interpeduncularis) – заглибина на нижній поверхні головного мозку у місці розходження його ніжок, в якій розташована міжніжкова цистерна підпаутинного простору.

Тейна схема [G.D.Thane] – схема топографоанатомічного визначення проекції шлуночків головного мозку на шкіру голови за зовнішніми кістковими орієнтирами.

Тюрка пучок [L.T?rk] – 1) скронево-мостовий шлях (tractus temporopontinus) – сукупність еферентних волокон, які починаються від се-

редньої та нижньої скроневих звивин головного мозку і закінчуються в ядрах мосту; 2) передній кірково-спинномозковий (пірамідний) шлях (tractus corticospinalis (pyramidalis) anterior) – низхідний проекційний провідний шлях, який починається від п'ятого шару кори головного мозку та нейронів кори верхніх двох третин передцентральної звивини, простягається в передньому каналіку спинного мозку, перехрещується посегментно і закінчується у передніх рогах спинного мозку; відповідає за свідомі вольові рухи.

Флексига зріз [P.E.Flehsig] – косий зріз головного мозку, виконуваний для вивчення базальних ядер; проводиться від переднього краю мозолистого тіла до початку бічної борозни.

Флексига поля [P.E.Flehsig] – передні, бічні і задні поля на перерізі довгастого мозку, розділені нервовими волокнами під'язикового та блукального нервів.

Флексига пучок [P.E.Flehsig] – задній спинномозково-мозочковий шлях (tractus spinocerebellaris posterior) – соматосенсорний шлях несвідомої пропріоцептивної чутливості мозочкового напрямку; простягається у бічному каналіку спинного мозку та нижній мозочковій ніжці, закінчується в корі черв'яка мозочка.

Флексига ядра [P.E.Flehsig] – серединні ядра таламуса (nuclei mediani thalami), містяться біля його присерединної стінки: передне і задне пришлуночкові ядра таламуса (nuclei paraventriculares anterior et posterior thalami), ромбоподібне спайкове ядро (nucleus commissuralis rhomboidalis) і з'єднувальне ядро (nucleus reuniens).

Фовілля косий пучок мосту [A.L.Foville] – мосто-мозочкові волокна (fibrae pontocerebellares) – поперечні волокна, які йдуть від ядер мосту через середні мозочкові ніжки до кори півкуль мозочка.

Фовілля пучки [A.L.Foville] – відокремлені пучки волокон заднього спинномозково-мозочкового шляху в спинному мозку, що утворюють вузьку білу облямівку.

Фореля перехрестя [A.H.Forel] – передне покрішкове перехрестя (decussatio tegmentalis anterior) – перехрестя у покриві середнього мозку, в якому перетинаються волокна червоноядерно-спинномозкового (tractus rubrospinalis) і червоноядерно-ядерного (tractus rubronuclearis) шляхів.

Фореля поля [A.H.Forel] – ділянка проміж-

ного мозку, розміщена попереду червоного ядра, яка містить здебільшого волокна, що з'єднують базальні ядра і зубчасте ядро мозочка з таламусом і червоним ядром.

Фореля пучки [A.H.Forel] – еферентні волокна смугастого тіла, що відокремлюють ділянки проміжного мозку з одного боку від таламуса, а з другого – від субталамічного ядра.

Фореля спайка [A.H.Forel] – задня підгробова (субталамічна) спайка (commissura subthalamica posterior), яка з'єднує у вигляді пучка волокон протилежні ядра гіпоталамуса.

Фроріпера типи мозку [A.Froriper] – типи головного мозку: фронтопетальний, при якому більше розвинена лобова частка; окципітопетальний, коли більше розвинена потилична частка.

Херрінга тільця [P.T.Herring] – грудочки нейросекрету в задній частці гіпофіза.

Цукеркандля звивина [E.Zuckerkandl] – примежова (пригранична) звивина (gyrus paraterminalis) на присерединній поверхні лобової частки головного мозку, розміщена позаду підмозолистого поля, спереду від кінцевої пластинки (lamina terminalis).

Шарко чотирикутник [J.M.Charcot] – чотирикутник у задньому відділі задньої ніжки внутрішньої капсули; місце, де простягаються чутливі волокна від таламуса до кори головного мозку.

Швальбе ядро [G.A.Schwalbe] – присерединне присінкове ядро (nucleus vestibularis medialis) – чутливе ядро VIII пари черепних нервів, розташоване в присерединній частині присінкового поля ромбоподібної ямки; у верхній частині ядра закінчуються нервові волокна, що передають імпульси від ампульних гребенів півколових каналів; у бічній частині ядра закінчуються нервові волокна, що передають імпульси від плями маточки (macula utriculi) присінкового лабіринту.

Шванна глія [Th.Schwann] – сукупність

лемоцитів (Шванна клітин), що утворюють оболонки нервових волокон.

Шванна клітина [Th.Schwann] – лемоцит (lemmocyte) – гліальна клітина у складі нервового волокна, яка утворює оболонку навколо осового циліндра.

Шванна оболонка [Th.Schwann] – оболонка мієлінового нервового волокна, складається з лемоцитів, розташована між неврилемою (neurilemma) та мієліною оболонкою.

Шмідта насічка [H.Schmidt] (Лантермана насічка) – насічка мієліну (incisio myelini) – світлі смужки, що перетинаються в косому напрямку на мієліновій оболонці нервового волокна.

Штилінга гірляндові волокна мозочка [B.Stilling] – короткі асоціативні нервові волокна мозочка, що з'єднують його суміжні звивини.

Штилінга трикутник [B.Stilling] – трикутник під'язикового нерва (trigonum nervi hypoglossi) – парна трикутної форми нижньо-медіальна ділянка ромбоподібної ямки, розміщена нижче присінкового поля, на яку проектується рухове ядро під'язикового нерва.

Шульце поле [M.J.S.Schultze] – ділянка півмісяцевої форми у вигляді коми, розташована між тонким і клиноподібними пучками, утворена низхідними волокнами заднього канатика спинного мозку (в шийному і верхніх грудних сегментах).

Шульце пучок [M.J.S.Schultze] – поздовжній пучок, утворений низхідними волокнами клиноподібного пучка Бурдаха.

Шютца пучок [H.Schutz] – задній поздовжній пучок (fasciculus longitudinalis posterior), визначається дорсально у білій речовині довгастого мозку, утворений серотонінергічними та пептидергічними волокнами, що з'єднують між собою гіпоталамус, верхні горбики покривельної пластинки та ядра V, VII, IX-XII пар черепних нервів.

Література

1. *Анатомія людини: в 3 т.* / А.С.Головацький, В.Г.Черкасов, М.Р.Сапін, А.І.Парахін; за ред. В.Г.Черкасова, А.С.Головацького. – Том 2. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 456 с.
2. *Донат Тибор. Толковий анатомический словарь* / Донат Тибор. – Будапешт, 1964. – 590 с.
3. *Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти)* / В.Г.Черкасов, І.І.Бобрик, Ю.Й.Гумінський, О.І.Ковальчук; за ред. В.Г.Черкасова. – Вінниця: Нова Книга, 2010. – 392 с.
4. *Словник-довідник з клінічної анатомії – російсько-українсько-латинський* [уклад. Р.М.Портус]. – Запоріжжя: Поліграф, 2005. – 560 с.
5. *Топоров Г.Н. Словарь терминов по клинической анатомии* / Г.Н.Топоров, Н.И.Панасенко. – М.: Медицина, 2008. – 464 с.

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)